
Odbor za mednarodno trgovino

2021/2037(INI)

17.6.2021

MNENJE

Odbora za mednarodno trgovino

za Odbor za zunanje zadeve

o novi strategiji za odnose med EU in Kitajsko
(2021/2037(INI))

Pripravlavec mnenja (*): Iuliu Winkler

(*): Pridruženi odbor – člen 57 Poslovnika

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za mednarodno trgovino poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. ugotavlja, da je bila v okviru covida-19 Kitajska pri blagovni menjavi leta 2020 največja partnerica EU, trgovinska bilanca pa se je še naprej prevešala v škodo EU; vendar opozarja, da so ZDA še vedno največja partnerica EU pri blagovni menjavi in storitvah skupaj; meni, da bosta gospodarska rast Kitajske in napovedana rast v naslednjem desetletju znatno vplivali na svetovni gospodarski razvoj; poudarja, da raven vzajemnih naložb iz različnih razlogov ostaja pod potencialom, in priznava gospodarske priložnosti, ki so značilne za širšo regijo; meni, da bo obseg trgovine med Kitajsko in EU zahteval okvir pravil in vrednot, ki bo temeljil na mednarodnih normah; poudarja, da je spoštovanje človekovih pravic pogoj za sodelovanje v trgovinskih in naložbenih odnosih z EU, in Kitajsko poziva, naj spoštuje svoje mednarodne obveznosti in se zaveže spoštovanju človekovih pravic;
2. poudarja ključno vlogo Evropskega parlamenta v skupni trgovinski politiki EU, v mednarodnih pogajanjih ter pri nadzoru, preizkušanju, ratifikaciji in spremljanju izvajanja trgovinskih in naložbenih sporazumov; poudarja, da se je treba pravočasno in ustrezno posvetovati z Odborom za mednarodno trgovino, ter poziva Komisijo in Svet, naj vzdržujeta reden dialog in izvajata celovito poročanje, ki bo odražalo razvoj dvostranskega trgovinskega in naložbenega programa EU-Kitajska;
3. poudarja, da je strateški trgovinski in naložbeni odnos med EU in Kitajsko zelo pomemben, ter poziva države članice in institucije EU, naj bodo v komunikaciji s Kitajsko enotne in usklajene; meni, da naložbene pobude v formatu 16+1 ne smejo ogroziti enotnosti EU in ne smejo imeti nasprotnega učinka na prizadevanja za enotno nastopanje;
4. poziva Komisijo, naj analizira gospodarsko odvisnost EU v strateških sektorjih, kot so kritične surovine, od katerih so nekatere izključno na Kitajskem, in poudarja, da je nujno treba okrepiti odpornost evropskih dobavnih verig; poziva k prizadevanjem za diverzifikacijo in utrditev dostopa EU do ključnih strateških virov, ki so potrebni za pogon dveh motorjev rasti EU, s posebnim poudarkom na 30 elementih iz četrtega posodobljenega seznama kritičnih surovin v letu 2020; opozarja na splošni cilj EU, da vzpostavi svojo odprto strateško avtonomijo v okviru skupne trgovinske politike; ponovno poudarja vse večji pomen povezave med trgovino in varnostjo v mednarodni trgovinski politiki EU;
5. poziva k večji preglednosti, skladnosti in usklajevanju med državami članicami pri zadevah, povezanih z dvostranskimi naložbenimi projekti in posli, zlasti v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami v strateška sredstva in kritično infrastrukturo; opozarja na povezave med gospodarsko odvisnostjo in zunanjim političnim vplivom na ravni držav članic; opozarja, da je treba v prihodnje okrepiti uredbo EU o pregledu neposrednih tujih naložb, da bi preprečili morebitne naložbe, ki bi lahko ogrozile varnost in javni red EU, zlasti s strani podjetij pod državnim nadzorom; države članice poziva, naj urgentno vzpostavijo nacionalni mehanizem pregleda, če ga še nimajo, v skladu s smernicami Komisije iz marca 2020;

6. je prepričan, da so dvostranski trgovinski in naložbeni odnosi med EU in Kitajsko strateško pomembni in bi morali temeljiti na pravilih, njihovo jedro pa bi morali biti večstranski trgovinski sistem in načelo recipročnosti; ponovno poudarja, da je v zvezi s trendi gospodarske nevezanosti sicer treba odločneje izvrševati in spoštovati zaveze v celotnem trgovinskem in naložbenem odnosu; poziva Kitajsko, naj prevzame dejavnejšo in odgovornejšo vlogo v Svetovni trgovinski organizaciji (STO) in drugih večstranskih pobudah ter svojo gospodarsko moč uskladi s svojo stopnjo razvoja ter v celoti spoštuje vse svoje obveznosti v okviru STO in mednarodne obveznosti; poziva Komisijo in kitajske oblasti, naj tesno sodelujejo pri reformi pravilnika STO, da bi spodbudili bolj trajnostni razvoj, spodbudili zeleni prehod in digitalno revolucijo ter zagotovili stabilnost in pravno varnost na mednarodnem trgovinskem prizorišču;
7. Poziva Kitajsko, naj spoštuje mednarodne standarde, tudi kar zadeva njihov vpliv na podnebje, okolje, biotsko raznovrstnost, revščino, zdravje, pravice delavcev in človekove pravice; poziva Kitajsko, naj v okviru spodbujanja trajnostne trgovine in razvoja sprejme konkretne ukrepe za ratifikacijo in izvajanje štirih preostalih temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela in Mednarodnega pakta o državljskih in političnih pravicah; obžaluje, da je bilo več mednarodnih gospodarskih družb, zlasti v sektorju oblačil in tekstila, tarča splošnega bojkota, po tem ko so izrazile zaskrbljenost zaradi poročil o prisilnem delu v Xinjiangu in sklenile, da prekinejo dobavo iz te pokrajine, in ostro obsoja politiko, ki jo proti njim vodi kitajska vlada; ponovno naproša Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj hitro pripravita poslovno svetovanje o dobavnih verigah, ki bo gospodarske družbe informiralo o tveganju, da utegne biti uporabljeno prisilno delo Ujgurov, in zagotavljalo podporo pri hitrem iskanju alternativnih virov in dobaviteljev;
8. je zaskrbljen zaradi vse bolj neuravnoteženih gospodarskih in trgovinskih odnosov med EU in Kitajsko; poudarja, da so ponovno uravnoteženje in pravičnejši konkurenčni pogoji bistvenega pomena za interese EU; meni, da morata Kitajska in EU kljub razlikam med svojima gospodarskima sistemoma vzpostaviti enake konkurenčne pogoje in ploden odnos; v zvezi s tem poudarja tekoče delo EU pri krepitvi njenih trgovinskih orodij, obenem pa priznava, da je treba ohraniti odprt dialog o skupnih izzivih, kot je svetovni boj proti podnebnim spremembam; poudarja, da mora EU nujno dokončati svoje samostojne ukrepe, vključno s strožjo uredbo EU o pregledu neposrednih tujih naložb, zakonodajo o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg, hitrim sprejetjem odločnega in učinkovitega mednarodnega instrumenta za javna naročila, ukrepi za izvoz tehnologije z dvojno rabo, učinkovitim instrumentom proti prisili, svežnjem zakonodaje o trajnostnem upravljanju podjetij in zakonodajo o dobavni verigi z obveznimi zahtevami glede potrebne skrbnosti, ki bi morala določati tudi prepoved uvoza prisilnega dela;
9. znova izraža globoko zaskrbljenost zaradi številnih ovir, s katerimi se srečujejo evropska podjetja pri dostopu do kitajskega trga in poslovanju na njem; je zaskrbljen, da bo kitajska „strategija dvojnega kroženja“, predstavljena v njenem 14. petletnem načrtu, še poslabšala poslovno okolje za podjetja iz EU; ponovno poudarja svojo posebno zaskrbljenost zaradi praks izkrivljanja trga, kot so med drugim industrijske subvencije, ugodna obravnava kitajskih podjetij v državni lasti, kraja intelektualne lastnine, prisilni prenosi tehnologije in lokalizacija podatkov, presežne industrijske zmogljivosti v sektorjih, kot sta jeklarstvo in s tem povezan damping izvoza, druge nepoštene

trgovinske prakse in splošno vse večje politično vmešavanje v poslovno okolje, vključno z zasebnim sektorjem; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo sodelovanje s podobno mislečimi partnerji v STO, da bi razvili skupen pristop k boju proti nepoštenim kitajskim trgovinskim praksam; pozdravlja dialog med EU in ZDA o Kitajski kot sredstvo za sodelovanje na področjih, kot so vzajemnost, multilateralizem, prakse, ki izkrivljajo trg, ter gospodarska in druga strukturna vprašanja, pri katerih lahko usklajevanje med EU in ZDA prinese dodano vrednost; je prepričan, da so ustrezne informacije o zakonodajnem in regulativnem razvoju na kitajskem trgu ključnega pomena, saj ta ni pregleden in ga vodi država; v zvezi s tem opozarja na pomen pogostih in odkritih razprav z institucijami EU, gospodarsko zbornico Evropske unije na Kitajskem in vsemi našimi partnerji na terenu;

10. meni, da je primerno razpravljati posebej o negativnih trgovinskih učinkih izkrivljanja, ki ga povzroča svetovna presežna zmogljivost jekla in aluminija, in o morebitnih rešitvah, pa tudi o pomenu obravnave industrijskih subvencij v Svetovni trgovinski organizaciji; poziva Kitajsko, naj začne znova sodelovati v dejavnostih globalnega foruma o presežni jeklarski zmogljivosti, da bi odpravila presežne zmogljivosti in znova vzpostavila enake konkurenčne pogoje; ugotavlja, da letna proizvodnja surovega jekla že četrto leto podira rekorde, čeprav Kitajska načrtuje, da bo zaprla zastarele proizvodne obrate in posodobila proizvodnjo; spodbuja kitajske oblasti, naj izpolnijo svoje zaveze in zmanjšajo proizvodnjo surovega jekla;
11. v zvezi s tem opozarja na povezave med trgovino, patenti in standardi; meni, da so standardizacija in normativni elementi čedalje večje mednarodne konkurence bistveni za trgovinsko politiko EU, zato bi morali biti eden od ključnih stebrov njene strateške industrijske politike; opozarja, da se o standardizaciji poroča kot o tveganem področju, na katerem se lahko Kitajska oddalji in oddvoji; poudarja, da je obravnava ponarejanja pri prizadevanjih EU na področju trgovinskih vidikov varstva intelektualne lastnine na samem vrhu seznama prednostnih nalog; je zaskrbljen, ker Kitajska ostaja vir največjega deleža ponarejenega in piratskega blaga, ki prihaja v EU, tako v smislu vrednosti kot obsega; poudarja, da je sporazum o geografskih označbah med EU in Kitajsko prvi korak v boju proti ponarejanju, in poziva Komisijo, naj okrepi prizadevanja za zaščito intelektualne lastnine EU, vključno s patenti; je zaskrbljen, ker kitajska sodišča vse pogosteje uveljavljajo svetovno pristojnost za določanje poštenih, razumnih in nediskriminatorskih licenčnih pogojev za standardne patente, podjetjem pa onemogočajo, da bi izpodbijala njihove odločitve; poudarja, da ta praksa kitajskim podjetjem omogoča, da ne plačujejo poštenih cen za uporabo standardnih patentov, prav tako pa ogroža evropske raziskave; poziva Komisijo, naj na tem področju sodeluje z mednarodnimi partnerji; poziva, naj se v sodelovanju s podobno mislečimi partnerji EU, predvsem ZDA, več pozornosti nameni kršitvam na področju digitalizacije in komunikacij v vseh ustreznih organih, vključno z Mednarodno telekomunikacijsko zvezo OZN; poziva, naj se organizira več političnih razprav na temo posledic kitajskih pobud, kot je „Made in China 2025“ ali čedalje odmevnejša pobuda „China Standards 2035“; je v zvezi s tem zaskrbljen zaradi vse večjega digitalnega avtoritarizma Kitajske in njenih prizadevanj, da bi ta model digitalnega upravljanja uveljavila po vsem svetu; poudarja, da je treba v okviru pobude za skupno izjavo skleniti sporazum STO o elektronskem poslovanju, da bi v odnosu do Kitajske spodbujali osnovno raven odprtosti in enake konkurenčne pogoje;

12. poziva, naj se več pozornosti nameni evropskim malim in srednjim podjetjem, ki so v trgovinskih in naložbenih odnosih s Kitajsko, in pozdravlja, da Komisija podpira pobude, ki so prijazne do malih in srednjih podjetij, na primer portal Access2Markets, orodje za samoocenjevanje pravil o poreklu (RCSA) ali služba za pomoč MSP glede pravic intelektualne lastnine na Kitajskem;
13. je seznanjen z načelno sklenitvijo celovitega sporazuma o naložbah med EU in Kitajsko na politični ravni, pa tudi s prizadevanji Komisije za odpravo pomanjkljivosti, povezanih z asimetričnostjo dostopa do trga, enakimi konkurenčnimi pogoji in trajnostnim razvojem s sodelovanjem, ki temelji na pravilih; opozarja pa, da trgovinski odnosi ne potekajo v praznini; obžaluje, da Kitajska s tem, ko je za izvoljene poslance Evropskega parlamenta in subjekte institucij EU sprejela sankcije, nepošteno in nesprejemljivo zaostruje odnose, s čimer dodatno krha zaupanje in ovira dvostransko sodelovanje, ter poudarja, da se postopek obravnave in ratifikacije sporazuma ne bo začel, dokler ne bodo odpravljene kitajske sankcije zoper poslance Evropskega parlamenta in institucije EU; poziva Komisijo, naj se, preden bo sprejela morebitne nadaljnje korake za sklenitev in podpis sporazuma, posvetuje s Parlamentom; poziva Kitajsko, naj sprejme konkretne ukrepe za ratifikacijo in izvajanje temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela št. 29 in 105 o prisilnem delu; poudarja, da se je Kitajska zavezala tudi, da bo učinkovito izvajala ratificirane konvencije Mednarodne organizacije dela in si prizadevala za ratifikacijo drugih posodobljenih temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela; poziva Komisijo, naj vse mehanizme, ki jih ima na voljo, in razpravo o celovitem sporazumu o naložbah med EU in Kitajsko uporabi kot vzvod za izboljšanje varstva človekovih pravic in povečanje podpore civilni družbi na Kitajskem; v zvezi s tem izpostavlja svojo resolucijo z dne 20. maja 2021 o kitajskih povračilnih ukrepih; opozarja, da zgolj s sporazumom ne bo mogoče rešiti vseh težav, ki ovirajo gospodarske in politične odnose, zato ga je treba obravnavati v okviru okrepljenega in odločnejšega nabora enostranskih ukrepov EU; poudarja, da bo Evropski parlament, preden bo zavzel stališče, temeljito preučil sporazum, vključno z razdelkom o trajnostnem razvoju, pri tem pa upošteval razmere na področju človekovih pravic na Kitajskem, tudi v Hongkongu; znova izraža resno zaskrbljenost zaradi različnih kršitev človekovih pravic na Kitajskem in opozarja, da je popolno spoštovanje temeljnih vrednot bistvenega pomena, ne glede na razlike med obema sistemoma; poudarja, da bi bila pravilno izvajanje in učinkovito izvrševanje ključna dejavnika uporabnosti in uspešnosti sporazuma pri odpravljanju strukturnih nesorazmerij v trgovinskih in naložbenih odnosih; poudarja vlogo in pomen strukturiranih in pogostih izmenjav z uradom glavnega uradnika Komisije za trgovino pri prizadevanjih za oceno prihodnjega izvajanja celovitega sporazuma o naložbah, če bo sprejet; v zvezi s tem opozarja in poudarja, kako pomembna je parlamentarna demokracija pri spodbujanju medsebojnega razumevanja, pregledne komunikacije in poštenega dialoga;
14. ugotavlja, da ima 26 držav članic EU sklenjene stare dvostranske sporazume o naložbah s Kitajsko;
15. pozdravlja začetek veljavnosti sporazuma med EU in Kitajsko o geografskih označbah in poudarja, kako pomembno je, da ga obe strani učinkovito izvajata in uveljavljata na trgih; pozdravlja pričakovano razširitev sedanjega sporazuma, v katerega naj bi obe strani dodali še 350 imen geografskih označb; poudarja, da bi bil lahko ta omejeni sporazum o geografskih označbah model in podlaga za prihodnje sporazume o

geografskih označbah; spominja, da bo imel glavni uradnik Komisije za trgovino ključno vlogo pri spremljanju in izboljševanju skladnosti s sporazumom; poziva ga, naj se nemudoma odzove, če se sporazum ne bo pravilno izvajal;

16. meni, da bi morala Komisija pravočasno in izčrpno poročati o celovitem regionalnem gospodarskem partnerstvu, največjem sporazumu o prosti trgovini na svetu, da bi ocenila razvoj dogodkov na terenu; z zanimanjem pričakuje predvsem, kako bodo vprašanja, kot je določanje standardov v azijsko-pacifiški regiji, in določbe o pravilih o poreklu vplivale na strateške interese EU; ugotavlja, da EU sicer ni podpisnica celovitega regionalnega gospodarskega partnerstva, a bo sporazum vplival tudi nanjo; poudarja, da celovito regionalno gospodarsko partnerstvo ne vsebuje določb o trgovini in trajnosti, vključno z delovnimi in socialnimi standardi ter podnebnimi in okoljskimi cilji;
17. v kontekstu regionalne dinamike ponovno poudarja pomen trgovinskih in gospodarskih odnosov med EU in Tajvanom, tudi pri zadevah, povezanih z multilateralizmom in STO, tehnologijo in javnim zdravjem, pa tudi bistvenim sodelovanjem na področju kritičnih dobav, kot so polprevodniki; ugotavlja, da je Tajvan polnopravna članica STO; znova poziva Komisijo in Svet, naj si prizadevata za dvostranski sporazum o naložbah s Tajvanom in nemudoma začneta izvajati oceno učinka, javno posvetovanje in predhodno študijo s tajvanskimi oblastmi;
18. poudarja, da Kitajska dejavno sodeluje v arktični regiji, tudi pri gospodarskih dejavnostih, prav tako pa povečuje svoj vpliv; poziva Komisijo, naj v prihodnji strategiji za Arktiko obravnava vse večji vpliv Kitajske, morebitne grožnje in tveganja ter odziv EU nanje.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	17.6.2021
Izid končnega glasovanja	+: 38 -: 0 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Miroslav Číž, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Emanuil Frangos (Emmanouil Fragkos), Raphaël Glucksmann, Markéta Gregorová, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Herve Juvin, Karin Karlsbro, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Inma Rodríguez-Piñero, Massimiliano Salini, Helmut Scholz, Liesje Schreinemacher, Sven Simon, Dominik Tarczyński, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Michiel Hoogeveen

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

38	+
ECR	Geert Bourgeois, Michiel Hoogeveen, Dominik Tarczyński
ID	Roman Haider, Herve Juvin, Danilo Oscar Lancini
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Massimiliano Salini, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Jordi Cañas, Svenja Hahn, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Liesje Schreinemacher, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Miroslav Číž, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Bernd Lange, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

3	0
ECR	Emanuil Frangos (Emmanouil Fragkos)
ID	Maximilian Krah
The Left	Helmut Scholz

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani